

Katedra i Zakład Ratownictwa Medycznego

Wydział Nauk Medycznych w Zabrze

Akademia Śląska w Katowicach

Katowice, 4.07.2023r.

Ocena rozprawy doktorskiej mgr Mateusza Lecha „Ocena jakości zwalczania bólu w warunkach zespołów ratownictwa medycznego na przykładzie województwa podlaskiego”

Podjęcie badań mających na celu analizę interwencji zespołów ratownictwa medycznego, uważam za niezwykle cenną inicjatywę badawczą, mogącą mieć istotne walory naukowo-poznawcze oraz jeszcze większą wartość praktyczną, zwłaszcza w okresie trwającej od ponad roku wojny rosyjsko-ukraińskiej.

Przedstawiona do oceny praca składa się z 107 stron edycji komputerowej wraz z streszczeniami, piśmiennictwem oraz wykazami rycin, wykresów i tabel. Praca podzielona jest na 6 rozdziałów (wstęp, założenia i cel pracy, materiał i metoda, wyniki, dyskusja oraz wnioski), z właściwie zachowanymi proporcjami pomiędzy nimi.

We wstępie Autor zapoznaje czytelnika z podstawami teoretycznymi dotyczącymi definicji, podziału, rodzaju bólu wraz z szczegółowym opisanym leczeniem przeciwbólowym. Doktorant wykazał się znajomością piśmiennictwa krajowego i światowego, umiejętnie wydobywając te momenty, które były niezbędne do uzasadnienia podstaw teoretycznych Jego pracy i wyboru metodyki badań.

Dane zawarte we Wstępie stały się dla Autora przesłanką do podjęcia badań mających na celu analizę jakościową zwalczania bólu po wprowadzeniu przez Ministra Zdrowia *Dobrych Praktyk Leczenia Bólu* w 2019 roku, wśród systemowych zespołów ratownictwa medycznego, pracujących na terenie województwa podlaskiego.

Do celów szczegółowych należała:

1. Analiza spektrum interwencji zespołów ratownictwa medycznego u pacjentów z bólem o różnej etiologii.
2. Ocena stosowania skal początkowych i końcowych natężenia bólu.
3. Ocena Systemu Wspomagania Dowodzenia pod względem jakości badania natężenia bólu.
4. Ocena stosowania analgezji multimodalnej.
5. Analiza interwencji przeciwbólowych w zależności od parametrów klinicznych i demograficznych.

Cele pracy Doktorant postawił precyzyjnie.

Z rozdziału materiał i metody wynika, że zebrano dane dotyczące 1800 wyjazdów ratunkowych realizowanych przez zespoły ratownictwa medycznego. Zgromadzono informacje dotyczące wyjazdów do pacjentów, którzy zgłaszali różnego rodzaju ból. Uzyskano informacje na temat rodzaju zespołu ratownictwa medycznego biorącego udział w akcji, wieku i płci pacjentów, umiejscowienia zgłaszanego bólu, dokonywanych pomiarów natężenia bólu, a także rodzaju i dawkach podawanych pacjentom leków.

W rozdziale Wyniki Doktorantka szczegółowo przedstawia w formie zwięzłego opisu i za pomocą tabel, rycin i wykresów uzyskane i opracowane dane. Zestawienie wyników badań zawarte jest w sumie w 31 tabelach, 9 wykresach i na 13 rycinach. Tego rodzaju przedstawienie wyników pozwala na lepszą orientację i ułatwia śledzenie badanych parametrów.

W rozdziale Dyskusja Autor w sposób dość obszerny, dojrzały, świadczący o pełnej znajomości przedstawianych zagadnień, omawia wyniki swych badań, porównując je i dyskutując z wynikami uzyskanymi przez innych. Doktorant nie ogranicza się jedynie do opisu zachowania się poszczególnych wskaźników, ale trafnie interpretuje uzyskane wyniki, wykorzystując dane z piśmiennictwa.

Wyniki swych badań Autor podsumowuje w 5 wnioskach, które wynikają z wykonanych analiz i są odpowiedzią na zadania postawione w celu pracy. Pracę uzupełniają Streszczenie w języku polskim i angielskim, które zwięźle przedstawia przebieg badań i uzyskane wyniki oraz piśmiennictwo zawierające 81 pozycji. Dobór piśmiennictwa jest trafny, obszerny i ujmuje pozycje rodzime, jak i obce. Autorka wykazała się jego znajomością i umiejętnie wykorzystwała w swojej pracy. Wykaz skrótów znajdują się na początku rozprawy zaś wykaz rycin, wykresów i tabel na końcu pracy.

Podkreślenia wymaga strona graficzna pracy i jej układ ułatwiający śledzenie toku myśli przez ich ilustrację tabelami, wykresami i rycinami zamieszczonymi w tekście. Język jest prosty, Autor nie ustrzegł się drobnych błędów redakcyjnych, na przykład:

- 1) Str.6 - pozycja piśmiennictwa powinna być przed kropką lub za kropką (jednolicie) a np. pozycja nr.1 jest po kropce a pozycja nr.4 przed kropką;
- 2) Str. 9 – podstawa prawna – prawidłową podstawą prawną jest rozporządzenie ministra zdrowia z dnia 16 grudnia 2019 roku a nie 2016 roku. Należy przy tym podkreślić że lista leków p/bólowych nie zmieniła się;
- 3) W wykazie wykresów powinno być wykresów 9, a zamiast tego jest wykres o numerze 12 (powinno być 9).

Są to jednak uwagi z natury redakcyjnej, nie umniejszając w żaden sposób wartości dysertacji, łatwe do usunięcia podczas przygotowywania rozprawy do druku.

Podsumowując uważam, że Doktorant wykazał dobre przygotowanie, znajomość piśmiennictwa dotyczącego omawianego zagadnienia, umiejętność samodzielnego myślenia i rozwiązywania zagadnień oraz krytyczny, rzeczowy stosunek do omawianego tematu. Największym osiągnięciem pracy jest jej wartość praktyczna.

Uważam, że praca mgr Mateusza Lecha pt.: „*Ocena jakości zwalczania bólu w warunkach zespołów ratownictwa medycznego na przykładzie województwa podlaskiego*” jest oryginalnym i samodzielnym dorobkiem, prezentuje wartość naukową i praktyczną.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574), w związku z tym zwracam się do Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z wnioskiem o dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.